

BESLUT

2017-07-04

Dnr: 17/00792

SAKEN

Melodifestivalen 2017: Final, SVT1, 2017-03-11, en musiktävling; fråga om otillbörligt gynnande, sponsring och mediets genomslagskraft

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot bestämmelserna om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen, sponsring eller televisionens särskilda genomslagskraft.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är i huvudsak kritiska till följande.

- Programmet var sexistiskt och befäste traditionella könsroller.
- Programledare gjorde reklam för Facebook genom att nämna den sociala medieplattformens namn.
- Programmet, som är en del av public service, sponsrades.
- En artists dansare bar kläder ur artistens klädkollektion.
- En artist sjöng en låt med ordet ”fuck”.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Otillbörligt gynnande

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

Sponsring

Enligt 18 § i sändningstillståndet får Sveriges Television (SVT) inte sända sådana sponsrade program där sponsorbidraget har tillfallit SVT direkt. Sponsring får dock förekomma

- i sändningar i samband med sportevenemang,
- av program som innebär utsändning av en allmän sammankomst eller offentlig tillställning där SVT är arrangör, under förutsättning att det är ett arrangemang inom ramen för ett åtagande gentemot Europeiska Radiounionen (EBU) eller ett arrangemang av liknande betydelse samt att programmet direktsänds till flera länder.

Inom ramen för ovanstående bestämmelser får sponsring förekomma i samband med högst 20 evenemang per år.

Televisionens särskilda genomslagskraft

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat när det gäller program eller inslag som kan uppfattas som diskriminerande. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis att programföretaget inte får sända program eller inslag som är uppenbart kränkande mot något av könen, mot människor med viss hudfärg, nationalitet, religion eller sexuell läggning eller mot människor med olika former av funktionsnedsättningar eller sjukdomar.

Bestämmelsen har tidigare ansetts innefatta ett krav på att svordomar ska undvikas i radio- och TV-program i andra sammanhang än där de är motiverade av konstnärliga krav eller ett äkthetsvärde. Granskningsnämnden och dess föregångare har sedan år 1992 inte fällt något inslag på grund av förekomsten av svordomar.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Med hänvisning till granskningsnämndens beslut den 4 september 2002 (SB 536/02) konstaterar nämnden att syftet med bestämmelsen i 18 § i sändningstillståndet visserligen inte är att möjliggöra sponsring av finalen i den svenska *Melodifestivalen*, men att SVT genom att direktsända finalen till flera länder formellt har uppfyllt de krav som ställs för att sändningen ska få sponsras enligt bestämmelsen. Nämnden kan därför inte finna att den sponsrade sändningen strider mot bestämmelsen i 18 § i sändningstillståndet.

Nämnden anser att det gynnande som kan ha uppkommit genom exponeringen av de aktuella danskläderna och genom omnämnandet av den aktuella sociala medieplattformen var motiverat av ett tillräckligt informations- och

underhållningsintresse. Programmet innebar därför inte något otillbörligt gynnande av kommersiella intressen i strid med bestämmelsen.

Enligt nämndens bedömning strider programmet inte heller mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Johannes Wik